

Seksuāla pieredze ar abu dzimumu partneriem – biežāka! komentē antropoloģe un vēdiskā astroloģe

foto:
shutterstock.com
un veselam.lv

Konsultē:
antropoloģe Maija Surska
vēdiskā astroloģe Inese Dāvidsone
(www.astrologika.lv)

“Vai tev kādreiz bijusi seksuāla pieredze ar sava dzimuma partneri?” Atsaucoties uz ASV veikto pētījumu un iegūtajiem datiem, kas publicēti žurnālā “Archives of Sexual Behavior”, pēdējos 25 gados uz šo jautājumu arvien vairāk cilvēku atbild apstiprinoši. Salīdzinot ar deviņdesmito gadu sākumu, pēdējo padsmīt gadu laikā cilvēki vairs tik ļoti nekaunas atklāt detaļas par savu seksuālo orientāciju un pieredzi. Ko mums vēsta statistika ASV? Ja runājam par vīriešiem, kuriem bijis vismaz viens vīriešu kārtas seksuālais partneris, vērojams kāpums no 4,5% uz 8,2%. Sieviešu vidū – no 3,6% uz 8,7%. Katrs nākamais gadu desmits atnes atvērtāku un pieņemošāku attieksmi. Lielākoties šis procentu kāpums saistīts ar to, ka cilvēki sevis izziņāšanā labprāt izmēģina seksu ar abu dzimumu pārstāvjiem, tātad novērojama biseksuāla uzvedība. Zīmīgi, ka 1990. gadā tikai 13% aptaujāto uzskatīja, ka šāda veida uzvedība ir pieņemama un normāla, pēdējos gados tie ir jau 49%. Sekošana savām slēptākajām vēlmēm un baudas gūšana gan ar

savu, gan pretējo dzimumu (ja personas ir pilngadīgas un dara to labprātīgi), vairs nav tik neizprotama, kā tas bija agrāk, kas daļēji saistīts arī ar to, ka sekss vairs netiek uztverts tikai kā instruments dzimtas turpināšanai. Tās ir nozīmīgas kulturālas izmaiņas, kas notikušas salīdzinoši īsā laika periodā, tādējādi radot izteiktas paaudžu uzskatu atšķirības.

Bet kā ir Latvijā? Un kā mainās attieksme pret biseksualitāti un šādu attiecību pieredze.

Jautājums par cilvēka dabu un tās ieradumiem bijis aktuāls visos laikos, atgādina vēdiskā astroloģe Inese Dāvidsone. Viņa turpina: “Cilvēku domas, dzīvesstilu, ieradumus un normas laikmetu gaitā ietekmējuši kari, mode, sabiedrības nostādnes un vērtību skalas. Jo stingrāka sabiedrības sociālā iekārta, jo mazāk visatļautības un individuālās interpretācijas. Arī dzimumu, tāpat kā cilvēku seksuālās dabas jautājumi, ilgu gadu desmitus bijuši tabu temats. Tagad, kad dažādu orientāciju, seksuālo interešu un ģimenes modeļu paraugi ir visos sabiedrības, varas un situētības līmeņos, domas dalās un viedokļi krasi atšķiras. Medicīna, baznīca, psiholoģija – katrā nozarē orientācija un tās maiņa tiek skaidrota citādāk. Vieni apgalvo, ka noteikta orientācija ir iedzimta, citi saka, ka cilvēks, dzīvojot grēcīgā sabiedrībā, kur sastopami dažnedažādi kārdinājumi, iegūst nepatiesu priekšstatu un apzināti iekāro izmēģināt pieejamās alternatīvas. Savukārt vēl citi apgalvo, ka cilvēka daba jebkuram individam ir mainīga, un tikai stingra prāta nostāja ļauj noticēt savai monogāmijai (vienas attiecības; attiecības tikai ar vienu dzimumu; apzināta iekāres, fantāziju un vēlmju robežu nepaplašināšana)”.

Biseksualitāte – kaut kur pa vidu?

Speciālists seksoloģijas jomā, profesors Alfreds Kinsī (ASV) jau pagājušā gadsimta vidū akcentēja faktu, ka cilvēku seksuālā uzvedība ir visai daudzveidīga. Sabiedrība netiek iedalīta tikai heteroseksuālos un homoseksuālos indivīdos. Lielākā daļā (ap 80%) atrodas kaut kur pa vidu, respektīvi, ir spējīgi gūt baudu, sadarbojoties gan ar savu, gan pretējo dzimumu, tādējādi tiek pieskaitīti pie dažādu pakāpju biseksuāļiem. Ja ņemam vērā arī pirms vairākiem gadiem Latvijā veiktu aptauju, 40% no aptaujātajiem indivīdiem labprāt izmēģinātu seksu ar sava dzimuma partneri. Bieži vien gan šī vēlme paliek nepiepildīta, vai arī izvēršas tikai par vienreizēju izklaides pasākumu ziņkāres apmierināšanas nolūkā. Kas cilvēkus tik ļoti mulsina?

Skaidro antropoloģe Maija Surska: "Cilvēki atbalsta uzvedības normas, kas atbilst zināmiem un vispārpieņemtiem konceptiem. Tas pats attiecas uz seksualitāti un biseksualitāti, kas jāskata kopā ar homoseksualitāti un heteroseksualitāti. Vēsturiski, kristietības ietekmē, homoseksualitāte tika uzskatīta par tabu – aizliegto, jo neietilpa kategorijā – "normāla" vai "standarta" seksualitāte. Pakāpeniski, ar laiku un, pateicoties geju tiesību aizstāvības kustībām, tas mainījās, un homoseksualitāti sāka uztvert kā normu. Turpmāk cilvēki dzīvoja ar pārliecību, ka ir pieņemami būt homoseksuālim vai heteroseksuālim, tās bija kā divas opozīcijas, divas pretējas lietas, turklāt abas kā normālas. Un tad, kad cilvēki jau pieraduši pie jaunas normas, stāstā parādās biseksualitāte – kas tāds, kas nav ne viens, ne otrs, līdz ar to – jauns nezināmais un bīstamais. Kārtošana opozīcijās cilvēkiem sniedz pārliecību par kārtību haosā, taču biseksualitāte šo kārtību izjauca un apstrīd. Cilvēki automātiski vēlas pieskaitīt biseksuāli pie kādas no opozīcijām, jautājot – "nu, tad tu vēl neesi izlēmis?" Šāda veida jautājumi rada neskaidrību, līdz ar to nepatiku un novēršanos. Iespējams, tieši tāpēc biseksualitāte mūsu sabiedrībā ir mazāk pieņemta, nekā homoseksualitāte." Antropoloģe vērs

uzmanību uz to, ka akmeni dārziņā metušas arī geju un lezbiežu organizācijas, kas atbalsta homoseksualitāti, bet par biseksualitāti vai nu runā mazāk, vai arī to neatbalsta.

Jebkurā gadījumā – tas, ka pēdējās desmitgadēs līdz mums nonāk arvien plašāka informācija par lezbiešu, geju, biseksuāļu un transpersonu (LGBT) gadījumiem, ir fakts. Viendzimuma laulības, kas iepriekš bija strikti aizliegtas un pret kurām tika vērsta noliedzoša attieksme, vairākās valstīs jau pamazām kļūst par normu. Visā pasaulē, īpaši Amerikā, dažādu orientāciju indivīdi, arī sabiedrībā zināmi un populāri, vairs nekaunas par sevi un viens pēc otra nāk atklātībā, tādējādi pieradinot iedzīvotājus pie tā, ka katrs no mums ir unikāls un atšķirīgs. Kā varam skaidrot šīs – savā ziņā pēkšņās – kulturālās izmaiņas, kur ietilpst arī pieaugoša dzimumu līdztiesība?

Pēdējos gadu desmitos uzsvars tiek likts uz individualitāti itin visur – sākot ar to, kādi vārdi tiek doti pēcnācējiem un kādu literāro valodu pielieto autori (ieskaitot vietniekvārdus), līdz pat tam, kā vērtējam savu patību – arvien mazāk skatot to caur reliģisko prizmu. Definējot, individuālisms ir ideoloģija, kas bāzējas indivīda morālajā vērtībā, kā arī tiesībās uz absolūto brīvību un absolūtām tiesībām. Tie ir pašnoteikti mērķi un vēlmes, neatkarība un pašpaļāvība. Iejaukšanās no autoritātes, institūciju, sabiedrības un ģimenes puses tiek noraidīta. Individuālisti daudz vairāk pievēršas savai unikalitātei, nepaļaujoties tikai uz sociumā valdošajām tradicionālajām vērtībām un normām.

Šī tendence nesaraujami saistīta arī ar seksualitāti – sabiedrībā, kur uz pjeDESTāla tiek likta individualitāte, seksuālās izpausmes dabiskā veidā kļūst atvērtākas un brīvākas. Mūsdienu indivīda uztvere arvien spēcīgāk pamatojas teicienā – "dari to, kas ir labi un pareizi priekš tevis pašā". Protams, pārmērības eksistē arī šādā – individuālisma kultūrā. Tas var pāriet narcisismā un/vai izolācijā no apkārtējiem un sabiedrības kopumā. Tāpat nevajadzētu aizmirst, ka, lai

izvairītos no moralizēšanas un naida kurināšanas, ir ne tikai jāaktualizē brīva izvēle savos seksuālajos meklējumos, bet arī jāpieņem citu indivīdu izvēles, vēlmes un sajūtas, pat ja tās ir krasi pretējas. Individuālisma kultūras mērķis – lai ikviens sabiedrības loceklis (lai arī kāda būtu viņa seksuālā orientācija un piederība) var dzīvot savu dzīvi bez cenzūras, nebaidoties un neslēpjoties.

Sevis noliegšana rada karmiskos blokus

Savas patības izzināšana ir laikmeta tendence. Ir daudzas skolas, prakses, skolotāji un šamaņi, un katrs ved cilvēku pa savu izziņas ceļu, atgādina vēdiskā astroloģe. "Seksualitāte ir viena no jomām, kur cilvēkam sevi jāiepazīst un jāiemīl. Noliegums savām iekārēm un dziņām rada blokus karmas realizēšanās procesā, tādējādi liekot dzīvē saskarties ar nevajadzīgām sekām. Neizmainot cēloņus, var nākties piedzīvot, piemēram, nebeidzami sliktas partnerattiecības, kur atkārtojas viens un tas pats beigu scenārijs. Cilvēks paliek viens, vientuļš, nelaimīgs, saslimst un nomirst. Skatoties dzīves griezumā, būtiski, ka katrs cilvēks maksimālā apjomā realizē sevi. Visās sfērās, darbībās, interesēs, iespējās, aktivitātēs un jomās. Arī seksuālajā sfērā – papildījums un baudas ir tas, kas dod sirdsmieru, labsajūtu, papildījumu, gandarījumu, pašvērtību un ticību sev. Noliegt vēlmi pēc baudām nozīmē noliegt vēlmi pēc sava labuma. Un, ja tās nav ego diktētas vēlmes, tad – kas der vienam, neder citam. Nav nepieciešamība salīdzināt savas vajadzības ar citu vajadzībām, jo nav divu vienādu cilvēku un divu vienādu apmierinājumu avotu."

Inese Dāvidsone iesaka – lai nezaudētu sevi pašizziņā un neapjuku piedāvājumu klāstā, ir jābūt spēcīgam sazemējumam ar savu kodolu zemē, kā arī kosmosu debesīs. Bez sava kodola cilvēks ir kā hēlija balons, kas plivinās gaisā. Jo spēcīgākas cilvēka vērtības, kvalitātes un dzīves principi, jo skaidrākas būs izvēles – dzīves ceļa, partneru un attiecību modeļa izvēlē. Toties antropoloģe Maija Surska atgādina – pat ja šobrīd cilvēki uzskata, ka mūsdienu vērtības

vairs nav tādas, kādas bija iepriekš – nav pamata uztraukumam, jo tas nenozīmē, ka mēs nedzīvojam pēc sociālajām normām. Tās ir visur un ikvienā mūsu darbā vai lietā. Gan pagātnē, gan tagadnē. Piemēram, senajā Grieķijā un Romā, ko uzskatām par Rietumu civilizācijas šūpuli, biseksualitāti uzskatīja par normālu un ierastu.

Sigita (22) – Kad klātesoša mīlestība, zūd nozīme dzimumam

"Manā skatījumā abi dzimumi ir skaisti. Laikā, kad aktīvi iepazīnu savu seksualitāti, sāku just fizisku vilkmi ne tikai pret puisiem, bet arī meitenēm. Līdz ar to – iepazīstoties – par galveno kritēriju izvirzīju savstarpējo pievilksanās spēku, nevis piederību konkrētam dzimumam. Biseksualitāte nav slimība. Ja izvēlamies šo ceļu apzināti un labprātīgi – tas ir veids, kā ieklausāties sevī un neapslāpējam savu individuālo seksualitāti. Īsti neatzīstu to kā izklaides veidu, bet, ja divas sievietes vai divus vīriešus vieno patiesa mīlestība – kāpēc gan nē? Pašlaik gan esmu attiecībās ar vīrieti, taču neizslēdzu varbūtību, ka – ja šīs attiecības diemžēl neizdosies – es varētu būt kopā arī ar sievieti. Sabiedrības attieksme mani nebauda."

Dana (37) – Ziņkārība var novest pie nevēlamām sekām

"Tā bija mana pirmā seksuālā pieredze. Ar draudzeni savā jaunības maksimālismā vēlējamies pamēģināt tīri ziņkārības pēc – bija fiziska interese, kā tas ir. Joprojām uzskatu, ka seksuālā pieredze starp sievieti un sievieti ir tikai maigošanās, ko nevarētu teikt par vīriešiem. Tomēr jau pēc pirmās (un vienīgās) reizes sapratu, ka tas nav domāts man. Mazliet pat nožēloju. Baudu no tā neguvu, un arī draudzība pēc notikušā izira. Ilgu laiku nespēju uzsākt attiecības ar puisi – jutos apjukusi un savāda, bija izveidojušies dažādi kompleksi. Jā, protams, spēju novērtēt sievietes skaistumu vizuāli, taču, tiklīdz domas aizvirzās līdz seksuālām darbībām, iestājas iekšēja pretestība. Tas vienkārši nav priekš manis." ■